గోవిందరాజు శ్రీనివాసమూర్తి

పువ్వు పుట్టగానే పరిమళిస్తుంది.

కాని,

జానకిరాముడు పుట్టగానే కవ్వించలేక పోయాడు. ప్రపంచమంతా ఘొల్లున ఆనందించింది.

తల్లీ దండ్రీ తలోలోకానికి వెళ్ళిపోయారు ఆనందంతో.

ముద్దుబిడ్డ జానకిరాముడు.

చంద్రబింబం జానకి రాముడు.

ముక్కోటి సూర్యుల వెలుగు నిజానికి జానికిరాముడు.

తండ్రికి పట్ట పగ్గాలులేవు ఇంత బ్రహ్మాండమైన కొడుకును కన్నందుకు. తల్లికి విపరీతమైన ఆనందం పుట్టుకొచ్చింది.

ముద్దులొలక పోశారు తల్లీ తండ్రీ.

ముద్దుబిడ్డ జానకిరాముడు.

*　　　*　　　*

ఓరోజు బ్రహ్మలోకంలో ఓనల్లటి పెద్ద బండరాయి ఎందుకూ కొరగాకుండా పడి ఉన్నట్టు తోచింది బ్రహ్మకు. ఏవస్తువునైనా ఊరికే పారవేసేందుకు మనస్కరించదు ఇష్టంలేదు అతగాడికి. అందుకని బండరాయికి మానవాకారం తెచ్చాడు. బాగా కుదిమట్టం చేశాడు. తరవాతే దనుకున్నాడు. జీవం పోశాడు. భూమిమీదకు విసరాడు. అంతే—

వచ్చి పాపమ్మగారి కళ్ళోపడింది. జీవంతో ఉన్న నల్లగా కుదిమట్టంచేసిన బండరాయి. పదోరోజు జానకిరాముడై కూర్చుంది. ముద్దులొలకపోసింది.

ముద్దుల జానకిరాముడు దిన దినాభివృద్ధి గాంచుతూ అలా కులాసాగా ఉండగా ఛటుక్కున ఐదోఏడు వచ్చికూర్చుంది. ఓ శుభ ముహూర్తాన పెద్ద తతంగం లేకపోయినా ఓచిన్న సైజు పెళ్ళిలా అక్షరాభ్యాసం చేసి బళ్ళో వేశారు. ఓ విధంగా తమ బాధ్యత తీరిందనుకున్నారు తలిదండ్రులు. ఇహ చదువుతాడు. బియ్యేలు ఎమ్మేలు పాసవుతాడు. కలెక్టరవుతాడు. ఇంకా పైవాడు కూడ కావచ్చు ముద్దులజానికి రాముడు.

నల్లగా కుదిమట్టంగా దొర్లుతూఉంటే జానికిరాముడు బళ్ళో తోటికుర్రకారుకు అంత ముద్దురాలేదు. ఎనిమిదోఏడు దాటినా ఒకటవక్లాసు దాటి రాకపోవటం చూసి ముద్దు రాముణ్ని "మొద్దు రాము"డన్నారు ఒకసెట్టు కుర్రకారు. నికార్సయిన తారు వడబోసిన రంగు కాబట్టి మరి కొత్త ముద్దుగా "నల్లరాము" డన్నారు మరోకసెట్టు కుర్రకారు. రెండుసెట్లు కలిసి నామాంతరాలను ఏకంచేసి "నల్లమొద్దు" అన్నారు. ఆరోజునుంచి విద్యార్థిదశలో జానికిరాముడికి 'నల్లమొద్దు' సార్థకనామమైంది.

నల్లమొద్దుకు చదువు ఆ ల్లేరుచింతలేకు చేగోడీలు పుణుకులు తినగవు్వలో ఉన్న రుచి ముందు. వెధవచదువు-బోడిచదువు చదువెందుకు—చేగోడిలు పెట్టదు—కనుక

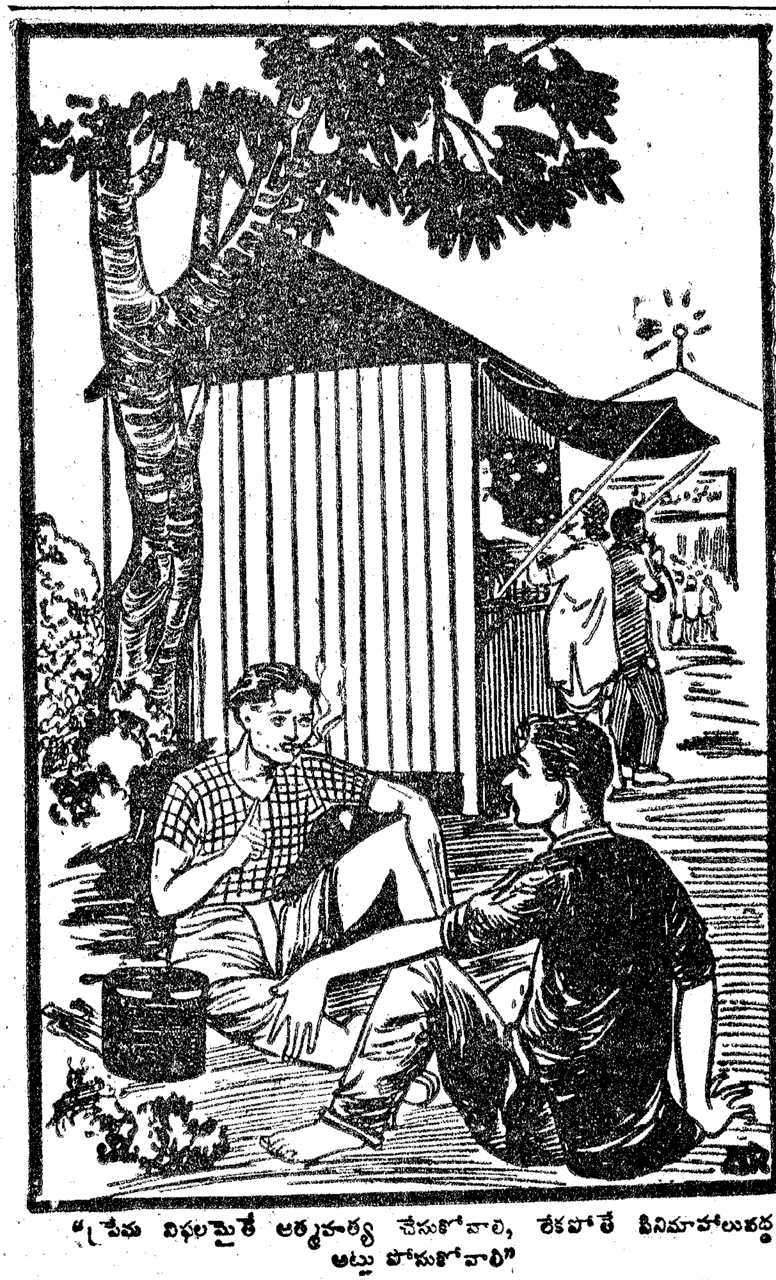

"ప్రేమ విఫలమైతే ఆత్మహత్య చేసుకోవాలి, లేకపోతే సినిమాహాలువద్ద అట్లు పోసుకోవాలి"

★ ఉమ్మెత్త పువ్వు ★

చదువులాభంలేదు. ఇలాంటి మనస్తత్వం కలిగింది వల్లముద్దులో. దాంతోటి తీర్థ ప్రారంభకుడూ తేకేసరికి ఇరవై యేళ్ళు నిండుతున్నా-చదువుకు స్వస్తిచెప్పాడు.

అక్కడనుంచి రెండవ అధ్యాయం ప్రారంభం అయింది జానకిరాముడిలో. వాందిగా జానకిరాముడు జానకిరామయ్య అయ్యాడు.

ఇప్పుడు జానకిరామయ్య పెద్దమనిషి. పైపైకూడ పేర్చుకుంటున్నాడు. పది మందికి పెట్టగలస్తోమత సంపాదిస్తాడు ముందు ముందు. తండ్రి ఏనాడో పోయాడు. ఇక ఒకతల్లి తల్లినిగాక కనీసం మరోతొమ్మండుగుర్ని భరాయించవచ్చు. జానకిరామయ్యలో ఏదో మానవాతీత శక్తి బయలు దేరింది. తనేదో మహత్తరమైన కార్యాన్ని సాధిస్తాడు. జన్మ సఫలం చేసుకుంటాడు.

కుర్రవాడి తరహాచూసి బాపమ్మగారికి అతగాడిమీద ప్రేమ సన్నగిల్లింది. నిజంగా ముద్దురామునేమోనన్న అనుమానం బయలు దేరింది. మొదటిసారిగా ఓ విధమయిన భయం ఆవహించింది. దాంతోటి ఆరోగ్యం అడుగంటింది. ఓరోజు తెల్లవారుఝామున "హరీ" అంది.

తల్లిదండ్రీ లేనివాడు జానకిరామయ్య. తన ఇరవైనాలుగేళ్ళ జీవితంలోనూ నూరేళ్ళంత అనుభవం గడించినట్లు అనుకునేవాడు. తనకూ స్నేహితులున్నారు. ఆప్తమిత్రు లున్నారు. ఒకడు సినిమాహాలుదగ్గర అట్లు అమ్ముతాడు. కానిపరమవేదాంతి.."మానవు డెందుకు పుట్టాడు? ఎందుకు జీవిస్తున్నాడు? ఎందుకు చస్తున్నాడు?" మొదలైన విష యాలు తన్మయంగా తెలుసుకుని జానకిరా మయ్యకు సలహాలిస్తాడు. పేరు కోదండం. అట్లుపోయడంలో ఎంత ప్రజ్ఞఉందో తను మాట్లాడే ఫలానా ప్రతిభమయంమీదకూడ అంత ప్రజ్ఞఉంది. జానకిరామయ్యకు కోదండం గురువులయ్యాడు. మూర్ఖదక్ష—

ఓరోజు జానకిరామయ్య సినిమాకు వెళ్లాడు. ముందుగా తనగురువును కలుసు కున్నాడు. అసలు గురువును కలుసుకునేం దుకే సినిమాకు వెళ్లాడు. ఆప్యాయంగా రెండు అట్లు తిన్నాడు. "ఎలా ఉన్నావ్. ఆరోగ్యం బాగుందా?" అని పరామర్శ చేశాడు. ఇహతన కథ మొదలెట్టాడు.

"ప్రేమనుగురించి నీ అభిప్రాయం ఏమంటావోయ్?" అన్నాడు.

కోదండానికి ఎవరో చరిచినట్టయింది. ఇహ రంగంమీదికి దూకే ఉద్రేకంలో అట్ల కాడ విసిరిపారేసి అట్ల జంగిడీ పక్కకునెట్టి "ఏమన్నావ్" అన్నాడు.

"అదే ప్రేమనుగురించి నీ అభిప్రాయం?"

"ఏం, ఎందుకు?" అన్నాడు కోదండం.

ఎందుకో చెప్పకుండా "మానవులు ఎందుకు ప్రేమిస్తారు?" అని రెండో ప్రశ్న వేశాడు బీడీ ముట్టించి.

"ఏమిటోయ్ చక" అన్నాడు కోదండం నవ్వుతూ.

"హాస్యాలు కట్టిపెట్టి మామూలుగా మాట్లాడు!" అన్నాడు జానకిరామయ్య శాంతంగా.

కోదండంనవ్వు ఆగింది. ఇంక తన పాండిత్యం కట్టలుతెగి ప్రవహిస్తుంది. తనో బీడీ ముట్టించి మొదలెట్టాడు. "అవును. ఎందుకు ప్రేమిస్తారంటావ్. ఏమో, మరి ప్రేమిస్తున్నారు. అలవాటయి ఉంటుంది. పైగా పనికూడా అటే ఉన్నట్టు తోచదు. నేనూ ప్రేమించాను. విఫలమయింది. అట్లు పోసుకోవడమే ఆనందంగాఉంది. కాని నీతరహా వేరనుకో. నీది నిజమయిన ప్రేమ అని అనుమానం." జానకిరామయ్య ముఖం వికసించింది.

"ప్రేమించు. కాదనను. కాని ప్రేమిం చిన కన్యకోసం భూమికోసకు వరుగత్తేం దుకు కూడ వెనుదీయకు. ప్రేమించడం అంటే ఆ కన్య నీదిఅవాలి అన్నమాట. అంటే పెళ్ళిలో ముగియాలి కథ. ఇంతకీ, అసలు నీ కీగొడవ ఎందుకు? ప్రేమించావా ఏమిటి ఖర్మం?"

జానకిరామయ్య నేలవంక చూశాడు. బీడీ అవతల పారేసి చెప్తోటి కోడు మీద దుమ్మురేపి మెల్లిగా వణుకుతూ "అవును" అన్నాడు.

మళ్ళీ కోదండం మాట్లాడకముందే ప్రారంభించాడు. "అవును. ప్రేమించాను. మాఇంటి పక్క అమ్మాయిని. చాల బాగుం టుంది. దివ్యనీరుల్లోంచి దిగి దిగాటుకూ నాకోసమే దిగివచ్చిందా అన్నట్లు ఉంటుంది."

మళ్ళీ బీడీ వెలిగించే ప్రయత్నంలో ఉన్న జానకిరామయ్యని చూచి "కోదండం ప్రేమించి ఏం చేద్దామని." అన్నాడు.

జానకిరామయ్యకు మళ్లీ చిరాకేసింది. ఏదో సలహాకోసం వచ్చిన తనను ఇలా ఎదురు ప్రశ్నలు వేయడం నచ్చలేదతడికి. ఇహ కోదండాన్ని మాట్లాడకుండా చేసేం దుకు ఏక బిగిని చెప్పకు పోయాడు.

"అవును. ప్రేమించాను. ఏం నాకు హక్కులేదా? ప్రేమించాను. నా ప్రేమను ఆమెకు తెలియజేసి తద్వారా ఆమెకు నా మీది ప్రేమను తెలుసుకుని జీవితాన్ని చిల వలు పలవలు తొక్కిద్దామని మోజుపడ్డాను. అంతా భ్రాంతిఅయింది. ఓరోజు ప్రొద్దుట నాప్రేమను కాగితంద్వారా తెలియజేశాను. సాయంత్రానికి బ్రహ్మాండం పగిలింది. ఆ అమ్మాయి అన్నయ్య కత్తులునూరాడు నా మీద. సిలువ వేస్తానన్నాడు. చుట్టూరా జనం పోగడారు. అంతా అదోకథ— అయిందా. కాని ఏదోలాఉంది. పదిమంది నోళ్ళలో పడ్డాను. తల తీసేసినట్టుంది. ఏం చేయమంటావ్" అన్నాడు.

కోదండం జానకిరామయ్య గొడవను అర్థం చేసుకోలేదు. విఫలమయిన ప్రేమ వ్యవ హారం అంటే పరమ భయం అతడికి. అందు లోనూ వేదాంతికాబట్టి తనగొడవ కాదను కొని మళ్ళీ అట్లు పోసే ప్రయత్నంలో ఉన్నాడు. కాని ఆఖరు సలహామాత్రం ఇచ్చి ఊరుకున్నాడు. "ప్రేమ విఫలమైతే ఆత్మహత్య చేసుకోవాలి, లేకపోతే సినిమా హాలువద్ద అట్లు పోసుకోవాలి" అని.

జానకిరామయ్య మరో అట్టుతినలేదాడు. సినిమా చూడబుద్దియలేదు. నేరుగా పెద్ద బజారుపై పడకుండా రోడ్డు రైలువంక చూస్తూ మధ్యలో ఓపోడాతాగి ఇంటికొచ్చిపడ్డాడు. మంచంమీద పడుకుని ఇంటి దూలం కేసి చూస్తూ అలా ఉండిపోయాడు.

మర్రోజు జానకిరామయ్య ఇంటిముందు కొంతజనం పోగడ్డారు. అతడు ఆత్మహత్య చేసుకోవాలని ప్రయత్నించాట్ట. కాని అది విఫలమయింది. బతికాడుకాని చావుబతు కులమీద ఉన్నాడు.

నారంగోజులకు కాస్త కుదుటపడింది జానకిరామయ్య పరిస్థితి. "ఇప్పుడతడు మును పటి వల్లముద్దుకాదు, తనూ ఓ వేదాంతి. సలహాలకోసం కోదండాల దగ్గరకు వెళ్తే రోజులు దాటిపోయినై, తనే స్వయంగా ఆలోచించుకోగలడు. సలహాలివ్వగలడు.

ఓ రోజు మూరుకేసి చూస్తూ పడుకున్న జానకిరామయ్యకు ఓ ఆలోచన తట్టింది.

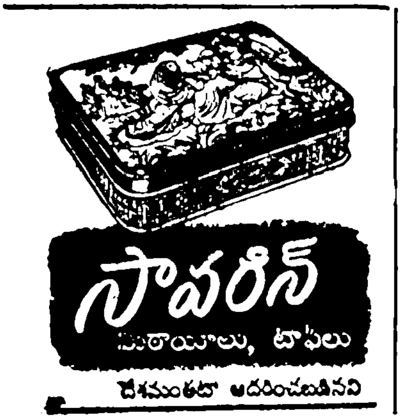

వళ్ళంతా చెమటలు పోసినై. అదో విధమైన ఆనందం బయలుదేరింది- తానెందుకు దేశాటన చేయకూడదు? దేశాటనవల్ల విజ్ఞానం తనంతట తనే వచ్చిపడుతుంది. ఈ ఆలోచన తట్టిన జానకిరామయ్య ఇంక ఉండబట్టలేక పోయాడు. తను దేశాటన చేసితీరాలి. విజ్ఞానం సంపాదించాలి. లేచి హుషారుగా బీడీ వెలిగించాడు. వెంటనే ఎవరో చాచి కొట్టినట్టయింది—తను ఎలా ఊళ్ళు తిరగగలడు? చేతిలో దమ్మిడీ లేదే?

కాని దీన్ని గురించి ఎక్కువ ఆలోచించలేదు. రైళ్ళు ఉన్నయ్. టికెట్ కొనకపోయినా ఎక్కవచ్చు. అంతగా అయితే దింపేస్తారు. అది మరీ మంచిది. దింపేసిన ఊరుగూడ చూడవచ్చు. మద్రాసునుంచి కలకత్తా పోయేవాడికి ఒక మద్రాసు కలకత్తా మాత్రమే తెలుసు. కాని తనకు తనను దింపేసిన ప్రతి స్టేషనూ ప్రతి ఊరూ తెలుస్తయ్. అది మరీ విజ్ఞానం. గుండెలు బాదుకున్నాడు జానకిరామయ్య. వెంటనే ముఖం కడిగేసుకుని ఏవో తీయటి కలల్లో నిద్రపోయాడు.

మర్రోజు రాత్రి హైదరాబాద్ పాసింజరులో ఓ మూడవతరగతి పెట్టెలో మూలగా ఓ చిన్న సంచితో కూర్చుని ఉన్న జానకిరామయ్యకు ఓ సందేహం కలిగింది. తను చేస్తున్నది రైటా తప్పా? ఏమోలే అనుకున్నాడు—అయినా తనకు టైపువచ్చు కదా—ఏదో చిన్న ఉద్యోగం చూసుకుని తనున్న ఊళ్ళోనే ఎందుకు పడుండకూడదు. తనకు నా అనేవాళ్ళు లేరుకదా—తనెవర్ని పోషించాలి? గృహమేకదా స్వర్గసీమ వ్యవహారం తనకు లేదు. వచ్చిందాంట్లో కలో గంజో తాగి పడుండవచ్చు. కాలం దొర్లిపోతుంది. దానికేం — హాయిగా ఉండొచ్చు. అటువంటిది తనీ రైలుపెట్టెలో ఎందుకు పడుండాలి?

ఘోరున ఏడుపు పొంగుకొచ్చింది జానకిరామయ్యకు. పెద్దగా రాబోయే ఏడుపును అదిమివేశాడు. నిప్పు కణాల్లా ఉన్న కళ్ళను తుడిచేసుకున్నాడు. "అయిందేమో అయింది. రైలు కదిలింది. నిరుత్సాహం ఎంతమాత్రం పనికిరాదు. చావో బతుకో—" అని తనకు తాను ధైర్యం చెప్పుకున్నాడు.

నిద్ర ముంచుకొచ్చింది. అలా కూర్చునే నిద్రపోయాడు జానకిరామయ్య. పెట్టెఖాళీ అవడంతో తనకు తెలియకుండానే కాళ్ళు చాచేసుకుని నిద్రపోయేడేమో తను లేచేసరికి ట్రైన్ సికింద్రాబాద్ స్టేషన్‌లో ఆగి వుంది. తనను నిద్రలేపి ఎవరూ టికెట్ అడగనందుకు మొదటిసారిగా భగవంతుడు గుర్తొచ్చాడు. ఫరవాలేదు భగవంతుడు మంచివాడే అనుకున్నాడు. ఇప్పుడు తనను ఊళ్ళో పడేస్తే మరీ మంచివాడు.

భగవంతుడు నిజంగా మరీ మంచివాడు. తను నిజంగా ఏ ఆటంకం లేకుండా సికిందరాబాద్ రోడ్డమీద నడుస్తున్నాడు. చేతిలో సంచీకూడ వుంది. వెయ్యి ఏనుగుల బలం వచ్చింది. జేబులో ఓరూపాయిపైన మూడణాలకాని వుంది. ముందు టీ తాగాడు. తాగుతూనే ఆలోచించాడు. ఇహ తన ముందు కార్యక్రమం ఏమిటి? జవాబు దొరకలేదు. అయినా మళ్ళీ ఆలోచించాడు.

ఒక్కమాటు అతడి కళ్ళు మెరిసినయ్. ఆనందంతో ఊగిపోయాడు. తన చిన్ననాటి మిత్రుడు తోటి విద్యార్థి అయిన ముకుందరావు ఆ ఊళ్ళోనే ఏదో ఎలక్ట్రిక్ కంపెనీలో ఉన్నట్టు గుర్తొచ్చింది. గబగబ నడిచాడు. ముందు ఎలక్ట్రిక్ కంపెనీ ఆరా తీయాలి. ముకుందాన్ని కలుసుకోవాలి. ఆపైన తన కార్యక్రమం ఆలోచించాలి.

సాయంత్రానికి సాధించాడు. ముకుందాన్ని కలుసుకున్నాడు. జానకిరామయ్య తనను కలుసుకోడం ముకుందానికంత నచ్చలేదు. "ఏం కథ" అన్నాడు.

"అబ్బే ఏం లేదు వూరికే చూసిపోదామని" అన్నాడు జానకిరామయ్య.

ఆ జవాబు ముకుందం నమ్మలేదు. ఎందుకంటే జానకిరామయ్య చేతిలో సంచీ మాసిన గుడ్డలు, గడ్డం, ఊరికే చూసిపోయేందుకు వచ్చిన వ్యవహారంకాదు అనుకున్నాడు. పైకి నవ్వాడు ముకుందం "ఎలా, ఏం జేయడం" అని లోపల దిగులు పడుతూ.

"చాల మంచిది ఎక్కడ ఉంటున్నావ్, ఈ వూళ్ళో?" అని పరామర్శించాడు.

"అబ్బె, ఏదీ, ఇంకా ఏది లేదు? ఇదే రావడం నిన్ను చూద్దామని."

ముకుందానికి గుండెల్లో రాయిపడింది.

"ఏం, ఎందుకు?" అన్నాడు.

"ఏదన్నా ఉద్యోగం సంపాదించి పెట్టగలవూ? నాకు టైపు వచ్చు." అన్నాడు జానకిరామయ్య చాల త్వరగా. "పోనీ, టైపు ఉద్యోగం కాకపోయినా ఫరవాలేదు. మరేదైనా సరే." అని కూడ అన్నాడు.

ముకుందానికి చిరాకేసింది. ఒక రకం భయం పుట్టుకొచ్చింది. ఓ వేళ ఈ జానకిరామయ్య ఉరఫ్ నల్లమొద్దుకు ఉద్యోగం లేకపోతే తనను వదలడేమో. ఇవాళ పొద్దుటే లేచి మొదటిసారిగా చూసిన గడ్డం సాయిబును పదేపదే తిట్టుకున్నాడు. సరే చూద్దాంలే అన్నాడు.

వారం రోజులు తన మీద పడిన నల్లమొద్దును ఎలాగో భరించి ఆఖరికి తన కంపెనీలో ఓ చిన్న ఉద్యోగం సంపాదించి పెట్టాడు. నెలకు ముప్ఫై అయిదు రూపాయిలు ఇస్తారు.

జానకిరామయ్యకు ఆనందం వేసింది.

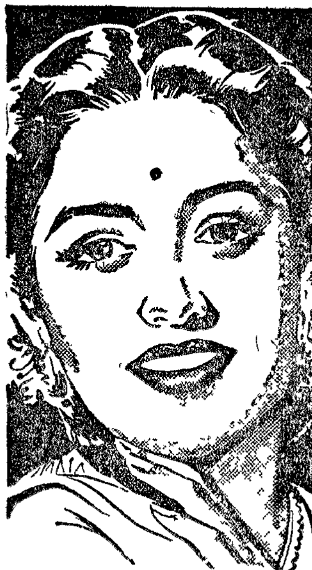

హాయిగా నుండుడు

హమామ్‌తో ప్రతిరోజూ స్నానము చేయుచు అప్రాతఃకాలపు బడలికను తొలగించుకొనుడు. పగటియందు మీరు అలసినట్లున్నప్పుడు, హమామ్‌తో స్నానము చేసిన మీకు హాయిని గలిగించును. హమామ్ పరిశుభ్రమైన హాయిని గలిగించు గుణములతోనున్నట్టి శుద్ధమైన సబ్బు.

టాటావారి

హమామ్

టాయిలెట్ సబ్బు

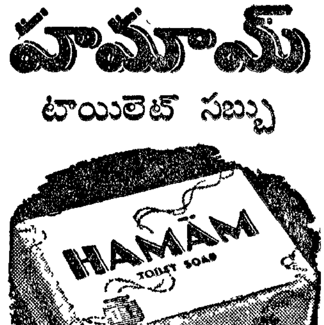

100% భారతీయమూలధనం-యాజమాన్యం-శ్రమ

TEL

★ ఉమ్మెత్తపువ్వు ★

తను కూడ సంపాదించగలడు. నెలకు ముప్పై అయిదు రూపాయలు! మాటలా-తనకు ఇరవై కన్న ఎక్కువ ఖర్చుకాదు. మిగతా పది సేవింగ్సు బాంకులో వేయవచ్చు. కొన్నాళ్లలో లేక కొన్ని సంవత్సరాలలో బోలెడంత డబ్బు మిగులుతుంది. ఆ పైన ఇహ ఉద్యోగం చేయనక్కర లేదు. ఓ చిన్న ఇల్లుకూడ కట్టుకోవచ్చు. అప్పుడు టికెట్ కొని దేశాటన చేయవచ్చు. బోలెడంత డబ్బు మరి.

జానకిరామయ్యకు నవ్వు వచ్చింది. కళ్ళంట నీళ్లు తిరిగినై ఆనందంతో.

ఉద్యోగంలో చేరాడు. మొదటిరోజు మహా హుషారుగా ఉన్నాడు. సాయంత్రం ముకుందంరూముకు వచ్చి సిగరెట్ వెలిగించాడు, మొదటిసారిగా సిగరెట్ కాల్చడం అదే.

వారం రోజు లయింతర్వాత ఓ రోజు రామయ్య బీడీ కాలుస్తూ ముకుందం గదికొచ్చాడు. ఆ రోజు ముకుందం ఆఫీసుకు పోలేదు. సెలవుపెట్టాడు. జానకిరామయ్య మామూలు మనిషిగా ఉన్నట్టు తోచలేదు ముకుందానికి. ఏమిటి అలా ఉన్నావే అన్నాడు.

జానకిరామయ్య తడబడుతున్నాడు. "వాడెంత.—వాడి ఉద్యోగమెంత—నేనూరుకుంటానా—వాడో పెద్దని వాడి ఉద్దేశం—ఏం—నేనూ అంతే—నేనూరుకుంటానా—" ఇంకా తిట్టుకుపోతున్నాడు.

ముకుందానికి భయమేసింది. గడ్డంసాయిబునుమళ్లీ తిట్టుకున్నాడు. కొంత తెమాయించుకుని ఏం జరిగింది అన్నాడు.

"వాడు గొప్పయిత్తే వాడికే గొప్ప. నేనూరుకుంటానా — స్కౌండ్రల్ అంటాడూ—మళ్లీ అన్నాను. ఇంకేదో అన్నాడు—చంపుతానన్నాను—అంతే—ఇహా చస్తే వాడిముఖం చూడను." అన్నాడు జానకిరామయ్య ముకుందం మొఖంకేసి చూడకండా.

ముకుందానికంతా అర్థం అయింది. ఇహ దాన్ని గురించి చర్చించ దలచుకోలేదు. పైవాడు ఏదో అనుంటాడు. జానకిరామయ్యకు అభిమానం ముంచుకొచ్చి ఉంటుంది.

ఆ రోజు రాత్రి భోంచేసి బీడీ కాలుస్తూ పడుకున్న జానకిరామయ్యకు కొత్తరకం ఆలోచనలు మొలకెత్తినయ్. హైదరాబాదు అంటే అసహ్యం పుట్టుకొచ్చింది. ఈ "ఊళ్లో పక్కవాడంటే గిట్టదు. ఆఫీసర్లకు క్రింది వాడంటే అసలు గిట్టదు. "స్కౌండ్రల్" అంటారు. ఏం—వాడు ఆఫీసరయితే స్కౌండ్రల్ అనాలా?—నువ్వేపని సరిగా చేయలేదు అనవచ్చుగా—ఎంత లేకపోతేమటుకు మాటలు పడతామా—అసలీ ఊరంటేనే అసహ్యం పుడుతున్నది."

ఆ రాత్రి కలత నిద్రపోయాడు.

మర్రోజు మద్రాసు వెళ్లే ఎక్స్‌ప్రెస్‌లో ఓ మూడవ తరగతి పెట్టెలో మూలగా ఓ చిన్న సంచీతో కూర్చున్న జానకిరామయ్య తన వెనుకటి జీవితంగురించి ఆలోచించటం లేదు. ముందు కార్యక్రమంకూడ ఆశే పట్టించుకోలేమ. తను రేపటికి కాకపోతే కనీసం పదుహేనురోజులకన్నా మద్రాసు వెళ్ళితీరతాడు. తర్వాత సావధానంగా అన్నీ ఆలోచించుకోవచ్చు. మద్రాసులో డబ్బు సంపాదించే మార్గాలు బోలేడు ఉన్నాయట. అక్కడికి వెడితే కాని ఏదీ వీలుకాదు. వెళ్ళి ఆలోచించుకోవచ్చు. కొన్ని లక్షలమంది బతుకున్న మద్రాసులో తనూ బతకలేక పోతాడా—ఖచ్చితంగా ఎంతో కొంత సంపాదిస్తాడు.

జానకిరామయ్యకు ఓ అవ్యక్తానందం పుట్టింది. ఆరిపోయిన బీడీని మళ్లీ వెలిగించి ఘట్టిగా ఓ దమ్ములాగి అలాకూర్చునే నిద్రపోయాడు.

మరుసటి రోజు టికెట్ లేనందుకు తన్ను గూడూరు స్టేషన్‌లో దింపేసిన టికెట్ కలెక్టరును నానా తిట్లూ తిట్టుకున్నాడు జానకిరామయ్య. తను బాగుపడేందుకు మద్రాసు వెడుతున్నాడు. కూలో నాలో చేసుకుని బతుకుతాడు. అటువంటివాడి ఏంబావుకుందామని తనను దింపేయటం? ఎంతమంది టికెట్ లేకండా వెళ్లటంలేదు. మద్రాసు వెళ్లాలి. డబ్బులేదు. మరేం చేయటం-టికెట్ లేకుండా వెడితే వీళ్ల సొమ్మేం పోయింది! డబ్బుంటే ఓ యాభై టికెట్లు కొని పారేసును.

వళ్ళు మండింది జానకిరామయ్యకు. వచ్చే జన్మలోనన్నా తను టికెట్ కలెక్టరై వీళ్లని జానకిరామయ్యలను చేసి అదే గూడూరు స్టేషనులో దింపేయాలి!-పగబట్టాడు జానకిరామయ్య. అయినా ఏం పరవాలేదు-గూడూరులోనే ఉండి పోతేనేం? తను మద్రాసులో చేసే పని గూడూరులోనే చేయవచ్చుగా.

కాని జానకిరామయ్య ఉండబట్టలేకపోయాడు. ఆ రోజు తెల్లవారుఝామున మద్రాసుపోయే పాసింజరులో ఎక్కాడు. ఈ సారి టికెట్ల ఆసామీకి కనబడకుండా ఉండే ఏర్పాట్లు ముందే ఆలోచించుకున్నాడు. స్టేషన్ వచ్చినపుడు దిగిపోవటం ట్రైను కదలుతున్నప్పుడు బల్లక్రింద పడుకోటం మొదలైనవి.

తను వేసిన ఎత్తుపారింది. ఏ ఆటంకం లేకండా పొద్దున పదిగంటలకు మద్రాసు రోడ్ల మీద నడుస్తున్నాడు జానకిరామయ్య. ఓ మాటు సంచీకేసి చూసుకున్నాడు. రెండు జతల బట్టలూ ఓ రేజరూ, మూడుసార్లు గీసేసిన బ్లేడూ, ఓ తువాలూ—అన్నీ సక్రమంగానే ఉన్నయ్. జేబులో కొంత చిల్లర ఉంది. ఐదారు బీడీలు—సగం అయిపోయిన అగ్గిపెట్టె—అన్నీ పద్ధతిలోనే ఉన్నయ్. బాగుంది అనుకున్నాడు. గుడ్డలుమాసి కంపు కొడుతున్నట్టు తోచింది అతడికి. ముందు స్నానం చేయాలి. ఎక్కడ?

నడుస్తున్న జానకి రామయ్యకు ఒకచోట వీధి పంపు కనబడింది. బాగుంది అనుకున్నాడు. స్నానం చేశాడు. ఉతికినబట్టలు కట్టాడు.

హుషారుగా నడుస్తున్న జానకిరామయ్యకు హైదరాబాద్ లో కన్న మద్రాసులో కార్లు ఎక్కువ ఉన్నట్టు తోచింది. దీన్నిబట్టి హైదరాబాద్ కన్న ఇక్కడ

అతిమూత్రవ్యాధి నెమ్మదించును

మూత్రంలో చక్కెరపోవటం అతిమూత్రవ్యాధి (DIABETES) అంటారు ఇది ఎంత ఉపద్రవకరమైన వ్యాధి అంటే. దీని పాలబడినవారు ఆరోజుకారోజు మృత్యువుకు ఆసన్నమౌతుంటారు ఈజబ్బు లక్షణాలలో ముఖ్యమైనవి ఎక్కువగా దాహం, ఆకలి తరచుగా చక్కెరతోగాని, లేక చక్కెరలేకుండ గాని మూత్రం బయలు వెడలటము, దురద మొదలైనవి వీనస్ చారమ్ అనేక సంవత్సరముల పరిశోధనల ఫలితంగా తయారు కాబడినది. దీన్ని వాడటంవల్ల వేనకు వేల మందిమృత్యుముఖమునుండి బయటపడ్డారు. దీన్ని వాడితే రెండవలేక మూడవ రోజు నుండేమూత్రంలోచక్కెర తగ్గించి. అత్యధిక మూత్రంకూడా నివారిస్తుంది మూడురోజుల తర్వాత మీకు బాగా తేలిక ఇస్తుంది దీనికి పత్యంలేదు. ఇన్‌జెక్షన్లు అవసరం లేదు. వివరములు గల ఇంగ్లీషు కరపత్రానికి వ్రాయండి ఉచితంగా పంపెదము.

50 బిళ్లల బుడ్డి ఖరీదు రు. 6-12-0 లు.

ప్యాకింగు పోస్టేజి ఉచితము.

Venus Research Laboratory (A.P.W)
P. O. Box No. 587, Calcutta.

★ ఉమ్మెత్త పువ్వు ★

డబ్బున్నవాళ్ళ సంఖ్య ఎక్కువగా ఉండి తీరాలి. ఇంతమంది డబ్బున్న వాళ్ళు ఉండ బట్టే ఇన్ని కార్లు!

రోడ్డు అటూ ఇటూ చూస్తూ నడుస్తున్నాడు, అడ్వర్టైజ్ మెంట్లూ, సినిమా పోస్టర్లే ఎక్కువగా ఉన్నట్టు తోచినై. ఈ ఊళ్ళో సినిమాలు తీస్తారట. అసలు అన్నీ సినిమాలుతీసే స్టుడియోలే. అన్నీ కార్లే. ఈ కార్లన్నీ సినిమా వాళ్ళవే అయి ఉంటాయి. సినిమాలో వాళ్ళకి బాగా డబ్బు ఉంటుంది. చిన్న వేషం వేసినా వందల కొద్దీ రూపాయలు వస్తయని ఎప్పుడో కోదండం అన్నాడు—తను వేషం వేస్తేనో! నిమిషాల మీద వందలు గడించవచ్చు. వెధవ ఉద్యోగాలు ఎన్ని చేసినా వందలువస్తాయా! తొందరలో డబ్బు సంపాదించేందుకు సినిమా ఒక్కటే మార్గం—ముందు స్టుడియో ఎక్కడో ఆరాతీయాలి. వేషం వేయటం ఏదో తెల్సుకోవాలి—తనకేం—నల్లగా ఉన్నా బాగానే ఉంటాడు—రంగు పులిమితే అందరూ తెల్లబడతారు.

సాయంత్రానికి సాధించాడు. స్టుడియో ఎక్కడఉందో కనుక్కున్నాడు. వేషం ఇస్తారా అని గేటువాణ్ణి కనుక్కున్నాడు. "చలో, చలో" అని కసిరాడు గేటువాడు. టికెట్ కలెక్టరు మీద వచ్చినంత కోపం వచ్చింది గేటువాడి మీద. అసలు వీళ్ళిద్దరూ అన్నదమ్ముల యుండాలి-ఎటొచ్చీ వాడు తెల్లకోటూ; పాంటూ—వీడు కాకీకోటూ నిక్కరూ-ఎవడూ బాగుపడటం వీళ్ళకు ఇష్టంలేదు.

ఇంకో స్టుడియో కనుక్కున్నాడు. ఇలాంటివే చాలా ఉన్నాయట ఈ ఊళ్లో కాని ప్రతిచోటా కాకీకోట్లు ఎదురైనై.

ఓరోజు ఓ కాకీకోటుని ఎదుర్కొని తిరిగి వస్తున్న జానికిరామయ్యకు ఓ ఆసామీ కనబడ్డాడు. ఇతణ్ని చూడంగానే "ఏ సినిమాల్లో వేషం వేయటానికి వచ్చావా" అన్నాడు. అవునని తలూపాడు జానికి రామయ్య.

అయితే నాతో రా అన్నాడు ఆసామీ.

ఆసామీ పేరు ఆనందం.

ఎప్పుడూ నవ్వుతూంటాడు.

అంటే జానికిరామయ్యనుచూసి నవ్వాడు.

సినిమాల్లో వేషాలిప్పించడం అతనివృత్తి.

నాలుగోరోజు జానికిరామయ్య ఓసినిమాలో వేషం వేశాడు. కొన్ని వందలమంది ఉన్నారు తనతోబాటు వేషం వేసుకుని. అందర్నీ కలియబడ మన్నాడు కెమేరా వెనకాల కూచున్న కళ్లజోడు మనిషి.

కొట్లాటలో తను పదిమందిని చితకబాదాడు. తన వళ్లూ హూనం అయింది.

సాయంత్రానికి తనకు ఐదురూపాయలిచ్చారు. ఆనందం వేసింది జానకి రామయ్యకు. కాని అందులో రెండురూపాయలు ఆనందానికివ్వాలి తనకు వేషం ఇప్పించినందుకు. తన వళ్ళు హూనం అయింది. తనెందుకు ఆనందానికివ్వాలి అనితోచింది కాని ఇచ్చేశాడు.

మళ్ళీ రెండురోజుల తర్వాత ఓ వేషం వేశాడు ఈసారి తనకూ తనలాగే మరి కొందరికి ఇవ్వమని అనందాని కిచ్చారట డబ్బు. కాని ఆనందం తనకివ్వలేదు. వళ్ళు మండింది జానకి రామయ్యకు. అది ఎలాగేనా రాబట్టాలి. ఓసారి కలుసుకుని అడిగాడు. రెండు మూడు రోజుల్లో ఇస్తానన్నాడు ఆనందం.

ఓ రోజు జానకిరామయ్య మాంబళం స్టేషను ముందు నుంచుని వున్నాడు. జేబులో అర్థణా వుంది. తిండితిని రెండు రోజులైంది. త్వరగా ఇప్పుడు ఈనిమిషాన డబ్బుకావాలి. ఎలా ?

ఎదురుగుండా పెద్ద పెట్టెతో వస్తున్న ఆయనవైపు అప్రయత్నంగా నడిచాడు. అప్రయత్నంగా పెట్టెను అందుకున్నాడు. బస్ స్టాండుదాకా నడిచాడు. ఆయన మూడణాలు ఇచ్చాడు. మళ్ళీ తల ఎత్తకుండా గబగబ నడిచాడు జానకిరామయ్య.

ఆ తర్వాత ప్రతిరోజూ ఏదో సమయాన మాంబళం స్టేషన్ పైపురావటం జరుగుతున్నది జానకిరామయ్యకు. స్టేషన్‌కు వెళ్ళడం ఎంతమాత్రం ఇష్టంలేదు—కాని వెళ్ళకపోతేఎలా?

ఆనందం తనకు రెండు సినిమాలకు బాకీ. పైగా ఇంకో రెండుమూడు రోజులలో ఇంకో పిక్చర్ ఉందంటున్నాడు. మూడింటికీ కలిపి ఏకంగా ఒకేమాటు ఇస్తానంటాడు. ఇచ్చేదాకా తను బతకాలి. స్టేషనుకు వెడితే ఓమాదిరిగాబతకవచ్చు.కనుక స్టేషనుకువెళ్ళాలి.

ఓరోజు అర్ధరాత్రి మాంబళం స్టేషనులో బల్లమీద చలిలో పడుకుని బీడీ కాలుస్తున్న జానకిరామయ్యకు తనజీవితంమీద అసహ్యం వేసింది. కోదండం గుర్తొచ్చాడు—వాడి పనే బాగుంది. ఉన్న ఊళ్ళో పడున్నాడు. ఏం చేద్దామని తను ఊరు వచ్చినట్టు? తను అంతో ఇంతో చదువుకున్నాడు గదా—టైపుకూడా వచ్చు—అయినా తను చేస్తున్న పని ఏమిటి? తన చదువూ, టైపూ—ఇప్పటి తన పరిస్థితి—ఏమాత్రం సంబంధం లేదు. తనెందుకిలా అయినాడు. ఎందుకు బ్రతుకుతున్నాడు? ఏం చేద్దామని? కడుపు దహించుకు పోవడం తప్ప ఇంకేమి యెరగడు తను. తన యాత్రలవల్ల విజ్ఞానం ఏమీ వంటబట్టడం లేదు. అసలు చిన్నప్పుడే చేగోడీలు మానేసి చదివి వుండాల్సింది. పోనీ ఏదేనా ఉద్యోగం చూసుకుని తన ఊళ్లోనే వుండాల్సింది. ఎవరో ఒకరు అంతో ఇంతో సాయపడే వారు. కాని తను ఈ చలిలో ఈ బల్లమీద ఎందుకు పడుండాలి. కడుపు దహించుకు పోతూ ?—

కెవ్వున కేకేశాడు బాధతో. కాని పైకి వినిపించలేదు—కుమిలి కుమిలి ఏడ్చాడు.

తను చచ్చిపోతేనో—రైలుకింద పడితేనో—

* * *

కాని అన్ని కథల్లోలాగా జానకిరామయ్య చచ్చిపోలేదు. ఆత్మహత్య అంతకన్నా చేసుకోలేదు. దేనికోసమో యెదురు చూస్తూ, పడుతూ లేస్తూ, కెవ్వున కేకలు వేస్తూ సజీవంగా వే వున్నాడు. ★